

1. Onderwerp van de klacht

Hergebruik van (eigen) materiaal zonder bronvermelding - ongegrond

2. De klacht

Op ... 2015 hebben klager I en klager II een casus voorgelegd aan de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI) van de Universiteit Twente met het verzoek deze nader te onderzoeken. Conform de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Twente heeft de CWI het verzoek aangemerkt als een klacht wegens vermoedens van het schenden van de wetenschappelijke integriteit. De klacht betreft beklaagde I en beklaagde II, beiden medewerkers van de Universiteit Twente. Klager I en klager II noemen als aanleiding voor de klacht de door vanwege De CWI acht de klacht op 2015 ontvankelijk.

Volgens van vertoont publicatie B veel overlap met een eerdere publicatie A in waarbij beklaagde I en beklaagde II eveneens als co-auteurs betrokken waren en zijn, en van beide publicaties nagenoeg identiek. Klager I en klager II trekken zelf de volgende conclusie: *“De twee artikelen zijn o.i. grotendeels nagenoeg identiek. Het gaat dus niet om het hergebruik van, of, maar om het vrijwel integraal opnieuw publiceren van een reeds gepubliceerd paper, zonder vermelding van het eerdere paper.”*

3. Korte omschrijving feiten

In het verweer en tijdens de hoorzitting geven beklaagde I en beklaagde II aan dat zij in besloten hebben om enigszins verschillende versies van een working paper bij twee tijdschriften in te dienen om peers en lezers van verschillende vakdomeinen te bereiken. Zij noemen dat deze werkwijze lange tijd gebruikelijk was binnen hun vakgebied. Beklaagde I en beklaagde II zijn het met klager I en klager II eens dat de twee artikelen grotendeels nagenoeg identiek zijn en erkennen dat zij bij publicatie B publicatie A niet vermeld hebben. Nadat naar aanleiding van ontdekt heeft, heeft besloten. Zonder heeft beklaagde II ingestemd. Klager I en klager II hebben met elkaar overlegd, maar niet de andere co-auteurs op de hoogte gesteld van Een niet bij publicatie A betrokken co-auteur van publicatie B is niet geïnformeerd over het verschijnen van de nagenoeg identieke publicatie A in Beklaagde I en beklaagde II vinden in de context van de huidige regels over wetenschappelijke integriteit terecht. Na hebben beklaagde I en beklaagde II zich nauwelijks ingespannen om de mogelijk negatieve gevolgen daarvan te beperken. Het was nog steeds Beklaagde II heeft wel publicatie B

Beklaagde I en beklaagde II geven aan dat zij zich niet hebben gerealiseerd dat het nalaten van de vermelding van publicatie A bij het verschijnen van publicatie B mogelijksterwijs in strijd was met de gedragsregels voor goede wetenschapsbeoefening en wetenschappelijke integriteit. Zij zijn van mening dat deze gedragsregels sinds het indienen van de twee artikelen veranderd zijn.

De CWI concludeert dat het publiceren van twee nagenoeg identieke artikelen door beklaagde I en beklaagde II als hergebruik van eigen materiaal zonder bronvermelding moet worden gekwalificeerd. Het valt niet onder één van de acht schendingen die de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit van de Universiteit Twente in bijlage I vermeldt. Deze bijlage maakt echter duidelijk dat ook andere dan de acht genoemde gedragingen een schending van de wetenschappelijke integriteit kunnen inhouden.

Indicaties voor laakbaar gedrag kunnen worden afgeleid uit diverse andere codes en gezaghebbende adviezen, zoals de gedragscode Wetenschapsbeoefening van de VSNU. In de periode waarin het gelaakte gedrag plaats vond (... - ...) was de Nederlandse Code Wetenschapsbeoefening van de VSNU van 2004 van toepassing en de in 2012 herziene versie daarvan.

De CWI constateert dat het gelaakte gedrag in strijd kan zijn met het zorgvuldigheidsprincipe, zoals het op identieke wijze in de codes van 2004 en 2012 verwoord en uitgewerkt is. Het principe zorgvuldigheid is in I.1 uitgewerkt als *“precisie en nuance bij het verzorgen van wetenschappelijk onderwijs en het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en het publiceren van de resultaten daarvan.”* De uitwerking I.3 gaat in op correcte bronvermelding van materiaal van anderen.

Deze uitwerkingen bieden onvoldoende houvast voor de beoordeling van het gelaakte gedrag. Bronvermelding bij hergebruik van eigen materiaal wordt namelijk niet genoemd. Deze gedraging is in de herziening van de VSNU code in 2014 en in het KNAW briefadvies ‘Correct Citeren’ (april 2014) als aspect van zorgvuldigheid nader uitgewerkt. In 2014 is aan de VSNU code artikel 1.5 toegevoegd: *“Een wetenschapsbeoefenaar zal geen (delen uit) eerder gepubliceerd eigen werk opnieuw publiceren als ware dit een nieuwe bijdrage aan de wetenschappelijke literatuur. Wanneer hij eerder gepubliceerde bevindingen opnieuw publiceert, zal hij dat door correcte bronvermelding of op andere in zijn vakgebied aanvaarde wijze duidelijk maken. Hergebruik zonder bronvermelding van korte teksten die al dan niet samen met co-auteurs zijn gepubliceerd is binnen veel wetenschapsgebieden geoorloofd en zelfs gebruikelijk indien het gaat om korte passages in inleiding, theorievorming en methodebeschrijving.”* Het KNAW-briefadvies spreekt in dit verband over twijfelachtige onderzoekspraktijken (questionable research practices).

Deze nieuwe specificaties van het zorgvuldigheidsprincipe golden echter nog niet in de periode van de gelaakte gedraging. Toch wil de CWI er op wijzen dat ook voor al ‘best practices’ in de wetenschap bestonden waarvan de wetenschapsbeoefenaar op de hoogte moest zijn. Zo accepteren wetenschappelijke tijdschriften sinds jaar en dag alleen originele studies. In die zin is er wel degelijk sprake van onzorgvuldig handelen.

4. Advies van de commissie aan het College van Bestuur

Alles afwegende concludeert de CWI ten eerste dat het publiceren van twee nagenoeg identieke artikelen zonder bronvermelding door beklagde I en beklagde II, volgens de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Twente, geen schending van de wetenschappelijke integriteit inhoudt. Daarom acht de CWI de klacht ongegrond.

Gelet op de ‘best practices’ die al tijdens van publicatie B bestonden om alleen originele studies aan wetenschappelijke tijdschriften aan te bieden, concludeert de CWI ten tweede dat de beklagde I en beklagde II zich schuldig gemaakt hebben aan onzorgvuldig handelen.

Met het oog op de recentelijk aangescherpte gedragsregels van de VSNU over hergebruik van eigen materiaal zonder bronvermelding en het leermoment dat de casus biedt over het grote belang van verantwoordelijkheidsbesef van wetenschappers adviseert de CWI het College van Bestuur de bewustwording van haar wetenschappelijke medewerkers over twijfelachtige onderzoekspraktijken te bevorderen. De casus wijst erop dat bij de educatie van medewerkers inzake de wetenschappelijke integriteit bijzondere aandacht voor zorgvuldigheidseisen (onder andere ook de etc.) wenselijk is.

5. Aanvankelijk oordeel van het College van Bestuur

Op 2015 neemt het College van Bestuur het advies van de commissie over. Haar aanvankelijk oordeel is dat de klacht ongegrond is.

6. Is de zaak aan het LOWI voorgelegd?

Zowel de klagers als beklaagden hebben geen advies ingewonnen bij het LOWI.

7. Definitief oordeel van het College van Bestuur

Op 11 januari 2016 wordt het voorgenomen besluit ongewijzigd omgezet in het definitieve oordeel van het College van Bestuur.